

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะ บทบาท และการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะ และ บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2) เพื่อศึกษาปัญหา และการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3) เพื่อศึกษาแนวทาง และข้อเสนอแนะในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา จำนวน 20 คน อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 65 คน และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา จำนวน 46 คน รวม 131 คน

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบบสอบถามได้จัดทำเป็น 3 ชุด คือ ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา ชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม เสริมหลักสูตร และชุดที่ 3 สำหรับนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์กรการนักศึกษา ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุดแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการและปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

แบบสอบถามได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบเพื่อหาความตรงด้านโครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน แล้วจึงนำไปทดลองใช้เพื่อหาความเที่ยงของเครื่องมือที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 50 คน ได้ค่าความเที่ยง 0.89

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และขอความร่วมมือจากหน่วยกิจการนักศึกษาคณะ และนายกสโมสรนักศึกษา สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 136 คน ได้รับคืน จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 96.32

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC วิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

5.3 ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของนักศึกษามีต่อคุณลักษณะ บทบาท และการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.3.1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ร้อยละ 75.0 ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอน หรือข้าราชการสาย ก. ร้อยละ 95.0 มีประสบการณ์ในการทำงานด้านกิจการนักศึกษา ระหว่าง 1-3 ปี ร้อยละ 45.0

2) อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 81.5 อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 36.9 และอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 33.8 มีวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า ร้อยละ 46.2 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้สอนหรือข้าราชการสาย ก. ร้อยละ 78.5 เคยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรมาแล้ว 2-4 ปี ร้อยละ 35.4 และมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 33.8 ในสมัยที่เป็นนักศึกษาเคยทำกิจกรรมของนิสิตนักศึกษามาก่อน ร้อยละ 95.4 สาเหตุสำคัญที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพราะต้องการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับนักศึกษา ร้อยละ 80.0 และต้องการใช้ความรู้ความสามารถช่วยเหลือนักศึกษา ร้อยละ 78.5 บินดีจะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรอีก ร้อยละ 87.7

3) นักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหาร ในองค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 71.7 อายุระหว่าง 20-21 ปี ร้อยละ 50.0 ดำรงตำแหน่งประธานชมรม ร้อยละ 41.3 ช่วงที่เรียนระดับมัธยมเคยทำกิจกรรมมาก่อน ร้อยละ 93.5 เคยทำกิจกรรมประเภทกีฬา ร้อยละ 54.3 วิชาการ ร้อยละ 52.2 ขณะที่เรียนในมหาวิทยาลัยมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2 ปี ร้อยละ 39.1 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมถึงปัจจุบัน ระหว่าง 2.00-2.50 ร้อยละ 52.2 รู้จักคุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรมาก่อน ร้อยละ 52.2

5.3.2 ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีดังนี้

1) คุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวมแล้วพบว่า เป็นเพศชายหรือหญิงก็ได้ ร้อยละ 86.26 โสดหรือสมรสก็ได้ ร้อยละ 80.91 ควรมีประสบการณ์อย่างน้อย 1-3 ปี ร้อยละ 54.96 ควรดำรงตำแหน่งข้าราชการ และอาจารย์ผู้สอนหรือข้าราชการก็ได้ ร้อยละ 45.04 เท่ากัน ไม่จำกัดอายุร้อยละ 57.25 มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 54.20

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวมแล้วพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจเป็นอาจารย์หรือข้าราชการก็ได้ ควรมีประสบการณ์มาตั้งแต่สมัยเรียน ถ้ามีอายุไล่เลี่ยกับนักศึกษา ๆ จะชอบมาขอคำปรึกษา แต่ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีประสบการณ์มากนักศึกษาก็จะ ได้รับประโยชน์มาก

2) ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะทั้ง 4 ด้านของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวมมีความเห็นด้วย "มาก" ทุกด้าน ด้านความรู้และความสามารถสูงสุด ($\bar{X}=3.44$) รองลงมาตามลำดับคือ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=3.41$) ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.26$) และด้านประสบการณ์ ($\bar{X}=2.92$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีคุณลักษณะด้านความรู้และความสามารถ รองลงมาตามลำดับคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านประสบการณ์ และด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละด้าน มีดังนี้

(1) คุณลักษณะด้านความรู้และความสามารถ ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาโดยภาพรวมมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา มากที่สุด ($\bar{X}=3.62$) รองลงมาตามลำดับคือ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ($\bar{X}=3.47$) และ

มีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.46$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษามีความคิดเห็น
ว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเข้าใจลักษณะและธรรมชาติ
ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา มากที่สุด ($\bar{X}=3.80$) อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม
เสริมหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่ปรึกษาที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควร
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มากที่สุด ($\bar{X}=3.66$) และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่ง
บริหารในองค์การนักศึกษา มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่ปรึกษาที่ปรึกษากิจกรรมเสริม
หลักสูตร ควรเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษามากที่สุด
($\bar{X}=3.61$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของ ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา
ที่มีต่อคุณลักษณะด้านความรู้และความสามารถ ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม
เสริมหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่ปรึกษาที่ปรึกษากิจกรรมเสริม
หลักสูตร ควรมีความรู้ความเข้าใจและสนใจกิจกรรมที่รับผิดชอบ รองลงมา
ตามลำดับคือ มีเวลาให้กับงานกิจกรรมนักศึกษา มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มี
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ ๆ เข้าใจลักษณะและธรรมชาติของ
นักศึกษา และมีความถนัดในกิจกรรมที่รับผิดชอบ

(2) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา
โดยภาพรวมมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่ปรึกษาที่ปรึกษาควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง
มากที่สุด ($\bar{X}=3.74$) รองลงมาตามลำดับคือเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี ($\bar{X}=3.64$)
และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X}=3.53$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา
มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่ปรึกษาที่ปรึกษาเสริมหลักสูตร ควรยอมรับฟังความ
คิดเห็นของผู้อื่น มากที่สุด ($\bar{X}=3.65$) อาจารย์ที่ปรึกษาที่ปรึกษาเสริมหลักสูตร
มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่ปรึกษาที่ปรึกษาเสริมหลักสูตร ควรเป็นผู้มี
มนุษยสัมพันธ์ดี มากที่สุด ($\bar{X}=3.68$) และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารใน
องค์การนักศึกษามีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่ปรึกษาที่ปรึกษาเสริมหลักสูตรควร
เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี มากที่สุด ($\bar{X}=3.65$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของ ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา
ที่มีต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ปรึกษาเสริมหลักสูตรพบว่า
ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่ปรึกษาที่ปรึกษาเสริมหลักสูตร ควร
มีมนุษยสัมพันธ์อันดี รองลงมาตามลำดับคือ เป็นผู้ที่มีความรัก เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
โอบอ้อมอารี และเมตตากับนักศึกษาด้วยความสุจริตและเต็มใจ มีความเสียสละ

และทุ่มเทให้กับนักศึกษา ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเป็นกันเอง และมีความเป็นผู้นำ

(3) คุณลักษณะด้านประสบการณ์ ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นว่าคุณครูเคยมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมนักศึกษา มาก่อน ($\bar{X}=3.16$) รองลงมาตามลำดับคือ เคยมีประสบการณ์ทางด้านการติดต่อประสานงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.08$) และเคยเข้ารับการอบรมสัมมนา ประชุมวิชาการ เกี่ยวกับงานด้านกิจการนักศึกษา ($\bar{X}=2.79$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์กรนักศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเคยมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมศึกษามาก่อนมากที่สุด ($\bar{X}=3.15$) , ($\bar{X}=3.06$) และ ($\bar{X}=3.30$) ตามลำดับ

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะด้านประสบการณ์ ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณครูที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรผ่านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมศึกษามาตั้งแต่สมัยเรียน

(4) คุณลักษณะด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นว่าคุณครูที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีความสามารถในการใช้เหตุผล มากที่สุด ($\bar{X}=3.38$) รองลงมาตามลำดับคือ มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ($\bar{X}=3.36$) และมีความสามารถในการใช้เทคนิคการแนะแนวและให้คำปรึกษา ($\bar{X}=3.32$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการศึกษามีความคิดเห็นว่าคุณครูที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีความสามารถในการชักนำให้นักศึกษาดำเนินงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มากที่สุด ($\bar{X}=3.45$) อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าคุณครูควรมีความสามารถในการใช้เหตุผล มากที่สุด ($\bar{X}=3.38$) และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์กรนักศึกษามีความคิดเห็นว่าคุณครูมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณครูที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

ควรมีความสามารถในการให้คำปรึกษาแนะนำ รองลงมาตามลำดับคือ มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน และมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

5.3.3 ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีดังนี้

ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" โดยมีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีบทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา มากที่สุด ($\bar{X}=3.36$) รองลงมาตามลำดับคือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับนักศึกษา ($\bar{X}=3.2$) ด้านการประสานงาน ($\bar{X}=3.18$) และด้านการควบคุมดูแล ($\bar{X}=3.12$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีบทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษามากที่สุด ($\bar{X}=3.40$) อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีบทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา มากที่สุด ($\bar{X}=3.42$) และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีความคิดเห็นว่าควรมีบทบาทด้านการสร้างสัมพันธ์กับนักศึกษา มากที่สุด ($\bar{X}=3.27$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของ ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อบทบาท ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรในภาพรวมแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีบทบาท ในด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา รองลงมาตามลำดับคือ ด้านการ ควบคุมดูแล ด้านการประสานงาน และด้านการสร้างสัมพันธ์กับนักศึกษา

ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทของ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรแต่ละด้าน มีดังนี้

1) บทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ผู้เกี่ยวข้องกับงาน กิจการศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควร เสริมสร้างให้นักศึกษามีจิตสำนึกต่อความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{X}=3.63$) รองลงมาตามลำดับคือ แนะนำให้นักศึกษาเข้าใจและเห็นความ สำคัญของการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}=3.53$) และแนะนำให้นักศึกษารู้จักการแบ่ง เวลาเรียนและการทำกิจกรรม ($\bar{X}=3.47$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเสริมสร้างจิตสำนึกต่อความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{X}=3.65$), ($\bar{X}=3.75$) และ ($\bar{X}=3.46$) ตามลำดับ

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาต่าง ๆ รองลงมาตามลำดับคือ ให้คำแนะนำการจัดกิจกรรมที่ถูกต้องทิศทาง ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับเรื่องขององค์กรกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาคิดและสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ ๆ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อให้นักศึกษาเลือกตัดสินใจ ทำหน้าที่สอน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษา

2) บทบาทด้านการควบคุมดูแล ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรควบคุมดูแลการใช้จ่ายและการเบิกจ่ายเงินกิจกรรมให้ถูกต้องตามระเบียบมากที่สุด ($\bar{X}=3.24$) รองลงมาตามลำดับคือ มีการยับยั้งการจัดกิจกรรมเมื่อเห็นว่าไม่เหมาะสมหรือขัดกับระเบียบ ($\bar{X}=3.23$) และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.16$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีการยับยั้งการจัดกิจกรรมเมื่อเห็นว่าไม่เหมาะสมหรือขัดกับระเบียบมากที่สุด ($\bar{X}=3.50$) และ ($\bar{X}=3.31$) ตามลำดับ และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีความคิดเห็นว่าควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มากที่สุด ($\bar{X}=3.17$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทด้านการควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรพบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาให้เป็นไปตามแผน รองลงมาตามลำดับคือ ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินกิจกรรมให้ถูกต้อง มีการวางแผนการดำเนินงานติดตามความประพฤติของนักศึกษา ให้คำแนะนำและติดตามผลการเรียนของ

นักศึกษาที่ทำกิจกรรม และติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมของนักศึกษา

3) บทบาทด้านการสร้างความสัมพันธ์กับนักศึกษา ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีความเป็นกันเองและจริงใจกับนักศึกษา มากที่สุด ($\bar{X}=3.53$) รองลงมาตามลำดับคือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=3.48$) และแสดงความยินดีเมื่อนักศึกษากระทำความดีหรือประสบความสำเร็จ ($\bar{X}=3.34$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีความเป็นกันเองและจริงใจกับนักศึกษา ($\bar{X}=3.60$), ($\bar{X}=3.49$) และ ($\bar{X}=3.54$) ตามลำดับ

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทด้านการสร้างความสัมพันธ์กับนักศึกษา ของอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรพบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการที่อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีความเป็นกันเองและจริงใจกับนักศึกษา

4) บทบาทด้านการประสานงาน ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรประสานความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษากับสถาบันมากที่สุด ($\bar{X}=3.25$) รองลงมาตามลำดับคือ ประสานงานและสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างฝ่ายกิจการนักศึกษากับองค์กรที่รับผิดชอบ เพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษา ($\bar{X}=3.24$) และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.17$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเป็นสื่อกลางระหว่างนักศึกษากับผู้บริหาร มากที่สุด ($\bar{X}=3.35$) อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเห็นว่าการประสานความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษากับสถาบันมากที่สุด ($\bar{X}=3.21$) และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีความเห็นว่าการประสานงานและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างฝ่ายกิจการนักศึกษากับองค์กรที่รับผิดชอบเพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษา มากที่สุด ($\bar{X}=3.41$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษาที่มีต่อบทบาทด้านการประสานงาน ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รองลงมาคือ ประสานงานและสร้างความเข้าใจอันดีกับฝ่ายกิจการนักศึกษา

5.3.4 ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษาที่มีต่อการเลือกสรร และปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

1) การเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

ความคิดเห็นของผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา ที่มีต่อการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความคิดเห็น ว่าควรเลือกสรรโดยองค์การกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{X}=3.40$), ($\bar{X}=3.08$) และ ($\bar{X}=3.35$) ตามลำดับ ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษามีความคิดเห็นว่า การเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยภาพรวม อยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=2.53$) ควรเลือกสรรโดยองค์การกิจกรรมนักศึกษามากที่สุด ($\bar{X}=3.22$) รองลงมาตามลำดับคือ เลือกสรรโดยคณะอาจารย์ฝ่ายกิจการ นักศึกษาทั้งระดับคณะและมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=2.56$) เลือกสรรโดยฝ่ายกิจการ นักศึกษา ($\bar{X}=2.43$) และเลือกสรรโดยคณะกรรมการสรรหาของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=1.92$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา ที่มี ต่อวิธีการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีวิธีการให้ นักศึกษาแต่ละ องค์การกิจกรรมนักศึกษา พิจารณาเสนอชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยเสนอให้กองกิจการนักศึกษาจัดทำฐานข้อมูลด้าน อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นองค์ประกอบในการพิจารณา เลือกสรร รองลงมาตามลำดับคือ วิธีการเลือกสรรโดยให้ฝ่ายกิจการนักศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกิจการนักศึกษา เพื่อพิจารณาความ เหมาะสมตามรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่องค์การกิจกรรม นักศึกษาเสนอก่อนการแต่งตั้ง วิธีการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร แจ้งความจำนงค์แล้วนำไปพิจารณาในที่ประชุม คณะกรรมการกิจการนักศึกษา แต่อาจารย์ทุกท่านจะต้องเป็นผู้ที่นักศึกษาให้การ บอกรับ และวิธีการให้อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรท่านเดิมพิจารณา ร่วมกับสมาชิกองค์การกิจกรรมนักศึกษา

2) ปัญหาในการเลือกสรร อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

(1) ความคิดเห็นของผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา ที่มีต่อปัญหา ปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าการหาผู้อาสาสมัครเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรยาก เป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สุด ($\bar{X}=3.65$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นของ ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา ที่มีต่อปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นว่า อาจารย์ผู้สอนจะมุ่งเน้นความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและงานวิจัยตามที่เขาสงใจ รองลงมาตามลำดับคือ ค่าตอบแทนไม่สมดุลกับรายจ่ายที่อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมหลักสูตร ต้องดูแลนักศึกษาที่ทำกิจกรรม งานด้านกิจการนักศึกษาไม่มีผลต่อการพิจารณาความดีความชอบ หากผลงานออกมาไม่ดีจะถูกตำหนิถ้าทำดีก็ไม่ได้รับค่าชมเชย อาจารย์หลายท่านไม่มีประสบการณ์หรือข้อมูลทางด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และอาจารย์บางท่านต้องการหารายได้พิเศษเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว

(2) ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีต่อปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความคิดเห็นว่าเป็นว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรคือส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สุด ($\bar{X}=3.09$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็น ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่มีต่อปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่มีเวลาให้กับนักศึกษาอย่างเต็มที่ เนื่องมาจากภาระงานประจำและภาระทางครอบครัว รองลงมาตามลำดับคือ นักศึกษาส่งหลักฐานการเบิกจ่ายหักล้างเงินบิบล่าช้า ขั้นตอนการขออนุมัติจัดกิจกรรมมาก กว่าจะได้รับเรื่องกลับคืนมาเพื่อรับทราบก็ไม่ทันการณ์ อาจารย์ผู้สอนไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร และงบประมาณจัดกิจกรรมวัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

(3) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา ที่มีต่อปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความคิดเห็นว่าเป็นว่า อาจารย์มีภาระงานทางด้านวิชาการมาก เป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สุด ($\bar{X}=3.04$)

จากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็น ของนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหาร ในองค์การนักศึกษาที่มีต่อปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรพบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรกังวลว่าจะถูกหักเงินเดือน ถ้านักศึกษาส่งหลักฐานการเบิกจ่ายเงินกิจกรรมล่าช้า รองลงมาตามลำดับคือ อาจารย์ไม่ยอมรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรเพราะภาระงานประจำมาก ไม่ทราบว่าอาจารย์ท่านใดมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และอาจารย์ไม่มีเวลาให้กับนักศึกษา

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่จะนำเสนอและอภิปรายผลดังนี้

5.4.1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนหรือข้าราชการสาย ก และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านกิจการศึกษามาก่อน 1-3 ปี แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารฝ่ายกิจการศึกษามักจะมาจากผู้ที่เป็นอาจารย์ผู้สอน และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านกิจการศึกษามากพอสมควร อาจเป็นเพราะงานกิจการนักศึกษาเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับงาน 3 ด้าน คือ งานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา งานบริการและสวัสดิการนิสิตนักศึกษา และงานวินัยนิสิตนักศึกษา จากผลงานวิจัยของ ละออง วรรณโคตร (2525) ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งนี้จึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ด้านกิจการนักศึกษาพอสมควร

2) อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี วุฒิกศัการระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าขึ้นไป ดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้สอนหรือข้าราชการ สาย ก. เคยมีประสบการณ์ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษามาแล้ว 2-4 ปี และมากกว่า 10 ปี และเคยทำกิจกรรมสมัยที่เป็นนักศึกษามาก่อนถึง ร้อยละ 95.4 แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่

นิสิตนักศึกษาชายสมัยศึกษาในมหาวิทยาลัยจะนิยมทำกิจกรรม เมื่อถึงวัยทำงาน เป็นอาจารย์หรือข้าราชการในมหาวิทยาลัยแล้ว จะให้ความสนใจกิจกรรม นักศึกษา และเข้ามาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักศึกษา ด้วยความยินดี ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจึงเป็นผู้ที่มีอายุไม่ห่างจากนักศึกษามากนัก และนักศึกษาเองก็นิยมและพอใจเลือกอาจารย์ผู้สอน ที่มีประสบการณ์ด้าน กิจกรรมนักศึกษามาก่อน ทั้งนี้ นักศึกษาอาจเห็นว่าการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีประสบการณ์จะช่วยให้คำแนะนำปรึกษา มีความ เข้าใจในกิจกรรมที่ทำเป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยความ เรียบร้อย

3) นักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์กรนักศึกษา

นักศึกษาที่ทำการศึกษเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดำรงตำแหน่งบริหารใน องค์กรนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 20-21 ปี ดำรง ตำแหน่งประธานชมรม เคยทำกิจกรรมสมัยเรียนระดับมัธยมศึกษามาก่อนถึง ร้อยละ 93.5 ขณะที่เรียนในมหาวิทยาลัยมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมมา แล้ว 2 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.50 รู้จักคุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษา มาก่อน แสดงให้เห็นว่านักศึกษามักนิยมเลือกประธานชมรมที่เป็นเพศชาย และ มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมมาก่อน เพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจใน กิจกรรมของชมรม ทราบขั้นตอนการดำเนินงาน และการประสานงานต่าง ๆ นอกจากนี้ นักศึกษามักจะเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน มาก่อน เพื่อจะช่วยในการดำเนินงานและการประสานงานให้มีความสะดวก คล่องตัว

5.4.2 ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ที่มีต่อ คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

1) คุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริม หลักสูตร

ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรจะเป็นเพศชายหรือ หญิงก็ได้ โสดหรือสมรสแล้วก็ได้ ควรมีประสบการณ์อย่างน้อย 1-3 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า แต่ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาและ นักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์กรนักศึกษา เห็นว่าควรมีตำแหน่งหน้าที่

เป็นอาจารย์ผู้สอนหรือข้าราชการก็ได้ ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าควรจะเป็นข้าราชการ อาจเป็นเพราะผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา และนักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเป็นอาจารย์ผู้สอน หรือข้าราชการก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่มีใจรัก มีความสนใจ มีความถนัด (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2538) และพร้อมจะทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษากิจกรรมให้กับนักศึกษาได้ อีกทั้งผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาเห็นว่าโดยปกติแล้วหาผู้ที่จะมีอาสาสมัครเป็นอาจารย์ที่ปรึกษายาก และสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาอาจมองว่างานในตำแหน่งหน้าที่อาจารย์ผู้สอนมีภาระงานสอนงานวิจัยมาก จึงมักจะ ไม่ค่อยมีเวลาให้กับการทำหน้าที่นี้อย่างเต็มที่หากเป็นข้าราชการจะมีความเหมาะสมกว่า ส่วนในเรื่องอายุของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าไม่ควรจำกัดอายุ แต่นักศึกษาเห็นว่าควรมีอายุระหว่าง 31-40 ปี ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาอาจเห็นว่าแม้จะอยู่ในช่วงอายุเท่าใดก็ตาม แต่ขอให้อาจารย์ที่ปรึกษาท่านนั้นเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษา ถ้าเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านกิจการศึกษามาก ก็จะเป็นประโยชน์อย่างมากที่จะให้แง่คิดแก่นักศึกษาได้รอบด้าน (วันชัย วัฒนศัพท์, สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2538) รวมทั้งมีใจรักและสนใจงานด้านนี้ ก็จะสามารถกระทำหน้าที่นี้ได้เป็นอย่างดี ส่วนนักศึกษาอาจมองในแง่ที่ว่า หากได้อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุสูงกว่าพอสมควร จะทำให้เห็นว่าเป็นผู้มีวุฒิภาวะสามารถที่จะขอคำแนะนำปรึกษาได้สะดวก และเข้าใจง่าย

2) ด้านความรู้และความสามารถ

ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการศึกษามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้และความสามารถ อยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=3.44$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาแล้วพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเป็นผู้มีความรู้และความสามารถ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.47$) รองลงมาตามลำดับคือผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา ($\bar{X}=3.42$) และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหาร ในองค์กรนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.40$) จากการศึกษาพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์กรนักศึกษา

อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาประเมินตนเอง และเชื่อว่าตนเองมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะทำหน้าที่นี้ ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเข้าใจ ลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา อยู่ในระดับ "มากที่สุด" อาจเป็นเพราะผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษามีความตระหนัก และเข้าใจ ธรรมชาติของนักศึกษาในวัยนี้ ซึ่งเริ่มจะเป็นผู้ใหญ่ มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ พร้อมทั้งจะรับการ เปลี่ยนแปลง มีความรู้สึกถึงความเป็นผู้ใหญ่และต้องการความรักความเข้าใจ ต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ มีความสอดคล้องกับ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527) ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.22$) อาจเห็นว่าการทำกิจกรรมที่เป็นอยู่มีแนวปฏิบัติหรือทำกิจกรรมเดิม ๆ โดยมิได้ มีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบ (วิฑูรย์ เพชรมาก, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2538) ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรมีความคิดกว้างไกล สามารถที่จะ นึกคิดสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ หรือทำกิจกรรมที่ไม่ซ้ำ (พิเชษฐ์ โชติพิระพงษ์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2539) หากมีกิจกรรมที่สร้างสรรค์อยู่เสมอ ก็จะ ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา นอกจากนี้ นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน ของการดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร มาก ($\bar{X}=3.48$) รองลงมาตามลำดับคือ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X}=3.32$) และ ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา ($\bar{X}=3.25$) อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่เข้ามาปฏิบัติงานทางด้านกิจกรรมนักศึกษา จะผลัดเปลี่ยนกันเข้ามา ตามวาระของระยะเวลาที่ศึกษา และนักศึกษาก็ผ่านประสบการณ์น้อย ก่อปรกับการดำเนินงานต่าง ๆ ต้องอิงกับระเบียบ ขั้นตอนของทางราชการ ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงานมาก ที่นักศึกษาจะต้องเรียนรู้ และปฏิบัติจริง ซึ่ง อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่านักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น ว่า การจัดซื้อจัดหาวัสดุเพื่อใช้ในการทำกิจกรรม นักศึกษาได้จ่ายเงินจริง แต่ผู้ขายไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้ได้ ซึ่งจะต้องนำใบเสร็จรับเงินนี้ มาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย หรือเมื่อขอใช้รถยนต์ของมหาวิทยาลัย

ไปจัดกิจกรรม เมื่อมีกรณีเกิดประสพอุบัติเหตุระจกรดแตกก็ไม่ทราบว่าจะปฏิบัติอย่างไร จึงได้รวบรวมเงินจากเพื่อนนักศึกษา เพื่อจ่ายเป็นค่าซ่อมแซมระจกรด (วิฑูรย์ เพชรมาก, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2538) ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะระเบียบการเงิน มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เช่น หากผู้ขายไม่มีใบเสร็จรับเงิน จำเป็นต้องใช้ใบสำคัญรับเงิน (ตามแบบพิมพ์ของทางราชการ) แทนได้ สิ่งเหล่านี้ น่าจะเป็นความรู้พื้นฐานที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรรู้และให้คำแนะนำแก่นักศึกษาได้ ตลอดจนการประสานงานที่ดี

3) ด้านบุคลิกภาพ

ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพในระดับ "มาก" ($\bar{X}=3.4$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาแล้ว พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.47$) รองลงมาตามลำดับคือ ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา ($\bar{X}=3.40$) และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.34$) จากการศึกษาพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การศึกษา อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ประเมินตนเอง จึงคิดว่าตนเองเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นฤพรรณ วัลลิสุพรรณ (2529) ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเป็นคนสนุกสนานร่าเริง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.11$) อาจเป็นเพราะผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะ ใจดี เข้ากับนักศึกษาได้ (วิทยา พรพัชรพงศ์, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2539) มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความมั่นคงในอารมณ์ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากกว่าการเป็นคนที่สนุกสนานร่าเริง โดยไม่รู้จักกาลเทศะของการแสดงออก

4) ด้านประสบการณ์

ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านประสบการณ์ อยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=2.92$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาแล้ว พบว่านักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.09$) รองลงมาตามลำดับคือ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X}=2.83$) และผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=2.81$) จากการศึกษาพบว่านักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรและผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความใกล้ชิดกับอาจารย์ที่ปรึกษาจึงทราบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมมากพอสมควร ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ "น้อย" ($\bar{X}=2.50$) ผู้บริหารอาจมองว่าผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษาไม่จำเป็นต้องดำรงตำแหน่งนี้มาก่อน แต่คนที่เคยทำกิจกรรมมาตั้งแต่สมัยเรียนจะเข้าใจกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้ดี (อนันต์ หิรัญสาลี, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2538 และ สมนึก ปิ่นทอง, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2539)

5) ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=3.26$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาพบว่านักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.30$) รองลงมาตามลำดับคือ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X}=3.24$) และผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.23$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่าผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีความสามารถในการชักนำให้นักศึกษาคำนึงงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.45$) อาจเป็นเพราะผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาเห็นว่า คำแนะนำหรือการชักนำในทางที่ถูกต้องของอาจารย์ที่ปรึกษา มีความสำคัญอย่างมากต่อบทบาทกิจกรรมของนักศึกษา (วันชัย วัฒนศัพท์, สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2538) จึงทำให้

การดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีความสามารถในการใช้เหตุผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.38$) อาจเป็น เพราะนักศึกษาในวัยนี้เป็นช่วงของการพัฒนาสู่การเป็นผู้ใหญ่ มีปัญหาอะไรก็จะปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาโดยใช้เหตุผลและผล เพื่อช่วยในการตัดสินใจที่ ถูกต้องเหมาะสมให้กับนักศึกษา (ประพัทธ์ สันติวรากร, สัมภาษณ์, 9 สิงหาคม 2538) ส่วนนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.43$) อาจเป็นเพราะนักศึกษา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานกิจกรรมน้อย ในการทำกิจกรรม บางครั้งนักศึกษาอาจจะต้องเผชิญกับปัญหาบ้างพอสมควร จึงต้องการให้ อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านนี้เข้ามาร่วมรับรู้ และหาแนวทาง แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ (ศิลาวุธ จันทรวงศ์, สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2538)

5.4.3 ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริม หลักสูตร

1) ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา

ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทด้านแนะนำและการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=3.36$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษา พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.42$) รองลงมาคือ ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา ($\bar{X}=3.40$) และนักศึกษาที่ดำรง ตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.26$) จากการศึกษา พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้บริหารฝ่าย กิจการนักศึกษา และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา อาจ เป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรเห็นว่า บทบาทด้านนี้เป็น หน้าที่หลักของอาจารย์ที่ปรึกษาพึงกระทำและประ เหมินตนเองเป็นหลัก จึงคิดว่า ตนเองได้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างถูกต้องเหมาะสมแล้ว ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรทำหน้าที่ ให้คำแนะนำปรึกษาในขณะที่นักศึกษาดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ($\bar{X}=2.89$) อาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำ

หน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินกิจกรรม ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขั้นตอน การปฏิบัติ การวางแผน ประเมินผล และช่วยในการแก้ปัญหาที่ อาจจะเกิดขึ้น ในกรณีที่ปัญหาที่จะ ไปขอคำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา แต่ไม่ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาคอยติดตามชี้แนะว่าต้องทำตามที่อาจารย์บอก เพราะนักศึกษาควรมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง (พิเชษฐ์ โชติพิระพงศ์ สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2539) อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้อิสระอย่างเต็มที่ กับนักศึกษาในการทำงาน ไม่ควรครอบงำความคิดของนักศึกษาหรือไปสั่งการ แต่ถ้าอิสระมากเกินไปก็อาจจะ ไม่เหมาะสมนัก ควรเป็นเสมือน"พี่เลี้ยง"ให้กับ นักศึกษา (ประพัทธ์ สันติวรกร, สัมภาษณ์, 9 สิงหาคม 2538)

2) ด้านการควบคุมดูแล

ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทด้านการควบคุมดูแล อยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=3.12$) เมื่อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษาแล้ว พบว่าอาจารย์ ที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{X}=3.16$) รองลงมาตามลำดับคือผู้บริหารฝ่ายกิจการ นักศึกษา ($\bar{X}=3.12$) และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม เสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.05$) การที่ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่ดำรง ตำแหน่งบริหาร ในองค์การนักศึกษาอาจเป็นเพราะผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา เห็นว่า การดำเนินงานด้านกิจกรรมของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่า การควบคุมดูแลเป็นหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ของอาจารย์ที่ปรึกษา แต่อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นว่าการติดตามผลการ เรียนของนักศึกษาที่ทำกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=2.88$) อาจารย์ที่ปรึกษา อาจคิดว่าบทบาทหน้าที่นี้ ควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการ มากกว่า แต่ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษายังเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควร จะติดตามผลการเรียนของนักศึกษาที่ทำกิจกรรมด้วย การเรียนต้องถือว่ามีความ สำคัญเป็นอันดับหนึ่ง กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นอันดับรองอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร จึงต้องให้คำแนะนำแก่นักศึกษาได้รู้จักการแบ่งเวลา เรียนและทำกิจกรรมให้เหมาะสม (สมนึก ปิ่นทอง, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2539) นอกจากนี้ ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม เสริมหลักสูตรมีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริม

หลักสูตรควรมีการยับยั้งการจัดกิจกรรม เมื่อเห็นว่าไม่เหมาะสมหรือขัดแย้งกับระเบียบ มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X}=3.50$) และ ($\bar{X}=3.31$)ตามลำดับ อาจเป็นเพราะผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมหลักสูตรเป็นผู้ที่ผ่านประสบการณ์มามาก จึงคาดการณ์ได้ว่าหากจัดกิจกรรมประเภทนี้ขึ้นจะเกิดปัญหาหรือผลกระทบที่จะตามมาเป็นอย่างไร และเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้น จึงควรปรับเปลี่ยนการจัดกิจกรรมที่เห็นว่าไม่เหมาะสม (บุญฤทธิ์ สมบัติหลาย, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2539 และราชพร ปทะวานิช, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2539) ส่วนนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การ นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรยับยั้งกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องการความคล่องตัว จึงมักจะชอบอาจารย์ที่ปรึกษาที่ผ่านเรื่องให้สะดวก จนบางครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ คือ เสนอเรื่องอะไรอาจารย์ก็จะลงนามให้ ซึ่งนักศึกษาจะกล่าวถึงลักษณะการทำงานเช่นนี้อาจล้อเลียนว่า "ซุนยัดเซ็น"

3) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับนักศึกษา

ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านการสร้างสัมพันธ์กับนักศึกษาในระดับ "มาก" ($\bar{X}=3.27$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.34$) รองลงมาคือนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา ($\bar{X}=3.27$) และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.25$) การที่ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษานั้น ผู้บริหารอาจมองในภาพรวมว่าหากอาจารย์ที่ปรึกษา มีสัมพันธภาพอันดีกับนักศึกษาที่ทำกิจกรรมแล้ว การดำเนินกิจกรรมย่อมบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรนักศึกษา และมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมตลอดจนนักศึกษายังได้ซึมซับประสบการณ์ที่ดีด้วย และผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความเป็นกันเองและจริงใจกับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวชิรา เพ็ญโรจน์ (2528) การเป็นที่ปรึกษาในกิจกรรมของนิสิต ควรใช้เวลาว่างของอาจารย์ส่วนหนึ่งให้ความเป็นกันเองปรึกษาหารือ ซึ่งมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องเห็นความ

สำคัญด้วย นอกจากนี้นักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษามีความเห็นว่ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรควรให้ความช่วยเหลือแนะนำเมื่อนักศึกษามีปัญหาในการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจเป็นเพราะ ในขณะที่นักศึกษาดำเนินกิจกรรมอาจจะประสบปัญหาในการบริหารจัดการ และมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ จากอาจารย์ที่ปรึกษา (วิทยาพรพิชรพงศ์, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2539 และ อานนท์ พินท์สืบ, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2538) ตลอดจนกำลังใจเป็นอย่างมากและอาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา "มืออาชีพ" (ประพัทธ์ สันติวรกร, สัมภาษณ์, 9 สิงหาคม 2538)

4) ด้านการประสานงาน

ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านการประสานงานในระดับ "มาก" ($\bar{X}=3.18$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.30$) รองลงมาตามลำดับคือนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา ($\bar{X}=3.24$) และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.09$) ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษามีความเห็นว่ อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นสื่อกลางระหว่างนักศึกษา กับผู้บริหาร และจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์กับนักศึกษาที่ทำกิจกรรม อาจเป็นเพราะผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาเห็นว่ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการเป็นคนกลางที่จะประสานความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ของนักศึกษา เพื่อถ่ายทอดให้ผู้บริหารได้รับทราบ ซึ่งจะนำมาซึ่งการสานต่อแนวความคิดนั้น และหากอาจารย์ที่ปรึกษามีวิถีทางให้นักศึกษาเกิดความรักและสามัคคี ปัญหาในเรื่องความเข้าใจกันระหว่างนักศึกษาด้วยกันหรือแม้แต่อาจารย์กับนักศึกษาก็จะลดลง กิจกรรมต่างๆ ก็จะดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ส่วนนักศึกษาเห็นว่การประสานงานและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างฝ่ายกิจการนักศึกษา กับองค์กรที่รับผิดชอบเพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.41$) นักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหาร ในองค์การนักศึกษาอาจเห็นว่อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่มีวิบุุฒิ คุณวุฒิ ประสบการณ์ และ ใกล้ชิดกับฝ่ายกิจการนักศึกษามากกว่า

นักศึกษา จะเป็นผู้ประสานงานที่ดีเมื่อเกิดปัญหาขึ้น

5.4.4 ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาที่มีต่อการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

1) การเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการศึกษามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=2.53$) จะสังเกตเห็นว่าแม้ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมจะอยู่ในระดับมาก แต่ก็ในระดับความคิดเห็นที่เกือบจะน้อย อาจเป็นเพราะผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกวิธี และให้ระดับความคิดเห็นมากกับการเลือกสรรโดยองค์กรกิจกรรมนักศึกษา แต่การเลือกสรรโดยวิธีอื่น ๆ ให้ระดับความคิดเห็นน้อยลดลั่นกันไป ดังนั้น จึงทำให้ระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{X}=2.71$) รองลงมาตามลำดับคือ นักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์กรนักศึกษา ($\bar{X}=2.56$) และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรต่ำสุด ($\bar{X}=2.45$) โดยผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันทุกวิธี ซึ่งการเลือกสรรโดยองค์กรกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=3.22$) อาจเป็นเพราะผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยองค์กรกิจกรรมนักศึกษา จะได้รับความพึงพอใจทั้งนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดกิจกรรมก็จะราบรื่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Elliot (1974) และคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2527) สำหรับการเลือกสรรโดยคณะกรรมการสรรหาของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ "น้อย" ($\bar{X}=1.92$) ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า หากมหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาของมหาวิทยาลัย เพื่อเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้กับองค์กรกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ นักศึกษาอาจจะไม่คุ้นเคย หรือไม่ชอบพอกับอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง ความคับข้องใจ ความเกรงใจอาจจะเกิดขึ้นได้ ซึ่งจะกระทบกับการจัดกิจกรรมของนักศึกษา และการพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนโดยสมบูรณ์มีคุณภาพแก่สังคม โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรก็อาจจะเกิดขึ้นไม่ได้

2) ความคิดเห็นของผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา ที่มีต่อปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=3.31$) โดยปัญหาการหาผู้อาสาสมัครเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรยาก มีค่าเฉลี่ยในระดับ "มากที่สุด" ($\bar{X}=3.65$) อาจเป็นเพราะอาจารย์และข้าราชการส่วนใหญ่จะมีภาระงานสอน งานวิจัย และงานประจำมาก กอปรกับงานด้านกิจการนักศึกษามีความรับผิดชอบสูง ตลอดจนไม่มีแรงจูงใจให้มาปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ปัญหารองลงมาตามลำดับคืออาจารย์จะมีเวลาให้กับงานกิจกรรมไม่เต็มที่ อาจเป็นเพราะงานหลักของอาจารย์คือการสอนหนังสือ ส่วนงานกิจกรรมนักศึกษาเป็นงานเสริม และจะมีปัญหาในเรื่องของเวลามากขึ้นเมื่อมีภาระทางด้านครอบครัว ซึ่งจะต้องแบ่งเวลาลงไปอีก (เกียรติศักดิ์ เฟื้อกพันธ์, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2538)

3) ความคิดเห็นของ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีต่อปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=2.88$) โดยเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรคือส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.09$) อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งอยู่ในแวดวงของอาจารย์ด้วยกัน จึงทราบถึงความรู้สึกของอาจารย์ส่วนใหญ่ว่าจะไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการทำกิจกรรมของนักศึกษาบางครั้งได้ทำหนังสือขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม แต่อาจารย์ผู้สอนก็ไม่ได้ให้ความสนใจ แต่มีเสียงสะท้อนมาจากอาจารย์ผู้สอนว่าผู้ปกครองส่งให้มาเรียนหนังสือ แต่นักศึกษาไปทำกิจกรรมอย่างอื่น (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2538)

4) ความคิดเห็นของ นักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา

นักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาในการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X}=2.80$) โดยเห็นว่าอาจารย์มีภาระงานทางด้านวิชาการมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.04$) อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้ทำงานสัมผัสกับอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรง จึงทราบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามักจะมีภาระงานทางด้านวิชาการมาก จนบางครั้งไม่มีโอกาสไปเยี่ยมเยียนนักศึกษาตามชมรม ซึ่งอาจจะไม่ทราบปัญหาภายในชมรมเท่าที่ควร ในกรณีที่นักศึกษามีปัญหา ก็จะ ไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ ปรึกษา และปัญหาเรื่องมหาวิทยาลัยจะหักเงินเดือนถ้าองค์กรนักศึกษาส่งเรื่องเบิกจ่ายเงินล่าช้า เป็นประเด็นรองลงมา ซึ่งนักศึกษาเองก็ตระหนักดีว่าเป็นปัญหาที่สร้างความไม่พอใจและเสียดายสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สละเวลาและกำลังกายเพื่อมาช่วยเหลือการดำเนินงานกิจกรรมของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ บทบาทและการเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร และนักศึกษา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัย

1.1 จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับการหาผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร บาก มหาวิทยาลัยควรพิจารณาหาแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 ปรับปรุง ระบบอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจัดประชุม สัมมนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร และนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่ง

บริหารในองค์การนักศึกษา เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพตามความประสงค์ของทุกฝ่าย

1.1.2 เพื่อให้ฝ่ายวิชาการเห็นความสำคัญ คุณค่า และตระหนักถึงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีความสำคัญยิ่ง ในการพัฒนานักศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาได้ถูกกำหนดให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพ ส่งเสริมพละนาฏศิลป์ ปลูกฝังคุณธรรม และพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษา ให้เป็นบัณฑิตที่มีความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ จากภารกิจนี้จะเห็นได้ว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความสำคัญควบคู่กับงานทางด้านวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารฝ่ายวิชาการและผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาจึงควรตระหนักถึงความสำคัญ จุดมุ่งหมาย และปรัชญาของกิจกรรมเสริมหลักสูตร จึงควรมีการปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา เพื่อร่วมกันหาแนวทางส่งเสริม สนับสนุนให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นอกจากนี้ในการจัดประชุมนิเทศอาจารย์ใหม่ฝ่ายวิชาการ ควรเน้นถึงความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวกับ งานด้านกิจการนักศึกษาอีกหน้าที่หนึ่ง และอาจจะมีแนวนโยบายให้อาจารย์ใหม่ทุกคน มีกิจกรรมร่วมกับนักศึกษา โดยถือว่าเป็นเกณฑ์หนึ่ง ในการพิจารณาผ่านการประเมินการปฏิบัติราชการของอาจารย์ใหม่

1.1.3 สร้างแรงจูงใจให้อาจารย์และข้าราชการ หันมาสนใจงานกิจการนักศึกษาให้มากขึ้น โดยการเพิ่มเงินค่าตอบแทนอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว อาจจะสรรหางบประมาณเงินรายได้เพื่อสนับสนุนเพิ่มเติมอีกส่วนหนึ่ง สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มหาวิทยาลัยอาจจะกำหนดเป็นนโยบายอีกประการหนึ่ง เกี่ยวกับการจัดสรร โควตาการพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ(2ขั้น) โดยแบ่งให้เป็นเปอร์เซ็นต์ตามความเหมาะสมแก่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร และประชาสัมพันธ์บอกย่องว่าบุคคลเหล่านั้น ได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษจากการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร และควรให้รางวัลอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมดีเด่นทุกประเภทกิจกรรม โดยอาจจะจัดให้มีการ

เสวนา หรือ จัดงาน "วันนักกิจกรรม" เพื่อให้ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ที่ปฏิบัติงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยเชิญ นักกิจกรรมศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จ มาเล่าประสบการณ์ แนวคิดในการ ปฏิบัติงาน และมอบรางวัลให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาดีเด่น และนักกิจกรรมดีเด่น ในโอกาสนั้น

1.2 จากการศึกษาพบว่า การที่อาจารย์ไม่อยากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพราะ อาจารย์ที่ปรึกษาจะมีความกังวลว่าจะเกิดปัญหา ในการหักเงินเดือนจากกองคลัง ถ้านักศึกษาส่งหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน กิจกรรมล่าช้า นอกจากนี้ ทางด้านการเงินยังมีขั้นตอนและระเบียบที่ค่อนข้าง มาก ซึ่งเป็นการสร้างความรับผิดชอบ และความไม่ประทับใจให้กับอาจารย์ ที่ปรึกษา ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรพิจารณาร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร ฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษาที่ดำรง ตำแหน่งบริหารในองค์กรนักศึกษา และเจ้าหน้าที่กองคลัง เพื่อหาแนวทางลด ขั้นตอนและปรับปรุงระเบียบการเงิน ให้เอื้ออำนวยต่อการทำกิจกรรมของ นักศึกษา ตลอดจนหาวิธีการที่ไม่ต้องให้อาจารย์ที่ปรึกษาต้องรับผิดชอบเรื่อง การเงิน โดยอาจจะมอบเงินองค์กรนักศึกษาให้สโมสรนักศึกษารับผิดชอบและ กำหนดผู้มีอำนาจลงนามเบิกจ่าย ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถตรวจสอบได้ แล้ว ให้นักศึกษาที่ทำหน้าที่บริหารในองค์กรกิจกรรมเป็นผู้ยืมเงินจัดกิจกรรม ผู้ยืม เงินจะต้องส่งหลักฐานการเบิกจ่ายเงินภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัย เมื่อ นักศึกษายัง ไม่ส่งหลักฐานการเบิกจ่ายโครงการเดิม จะขอยืมเงินในครั้งต่อไป อีกไม่ได้ หากนักศึกษาไม่ส่งหลักฐานการเบิกจ่ายภายในกำหนด จะบันทึก หนี้สินลงในระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งนักศึกษาจะไม่สามารถลงทะเบียนเรียน หรือ ขอสำเร็จการศึกษาได้

1.3 จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ส่วนหนึ่งมาจากงบประมาณและอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เพียงพอ เช่น งบประมาณในการจัดกิจกรรมค่อนข้างจะจำกัด ทำให้ องค์กรกิจกรรมจะต้องขอความอนุเคราะห์จากภาคเอกชนและอาจารย์ที่ปรึกษา เพิ่มเติม เช่น วัสดุอุปกรณ์ เปียโน เครื่องเล่นเทป อุปกรณ์กีฬา และสนาม กีฬาต่าง ๆ อาทิ สนามยิงปืน สนามกีฬากลางๆ ไม่พร้อมและไม่ได้มาตรฐาน ทำให้นักกีฬาและนักศึกษาทั่ว ๆ ไปไม่อยากจะใช้สนาม และยังเป็นอุปสรรค

ต่อการแข่งขัน มหาวิทยาลัยจึงควรจัดหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ ตลอดจนปรับปรุงสนามกีฬาให้ได้มาตรฐานสากลมีสภาพน่าเล่นและใช้จัดแข่งขันกีฬาได้ การดูแลสนามกีฬาควรจ้างเหมาเอกชนดำเนินการ เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ เมื่อสนามกีฬามีความพร้อมจะเป็นแรงจูงใจที่ช่วยกระตุ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาอยากทำกิจกรรมเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1 จากการศึกษาพบว่า ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจการนักศึกษาเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยมีเวลาให้กับกิจกรรมและนักศึกษา ในบางครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาอาจจะไม่ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กรกิจกรรมนักศึกษา ในการทำกิจกรรมทุกประเภทนักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ แนะนำ และต้องการความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนั้น ผู้ที่จะรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาควรพิจารณาถึงความพร้อม ความสามารถที่จะสละเวลาอุทิศตนให้กับนักศึกษาและงานกิจกรรมนักศึกษาได้มากน้อยเพียงใด

2.2 จากการศึกษาพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรบางคนจะลงนามเอกสารผ่านให้นักศึกษา โดยไม่ได้พิจารณารายละเอียดของโครงการ หรือหลักฐานการเบิกจ่ายเงินอย่างรอบคอบ อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรพิจารณาในรายละเอียดอย่างรอบคอบ หากมีสิ่งใดที่อาจจะเกิดปัญหาหรืออุปสรรค ก็จะได้ให้คำแนะนำนักศึกษาด้วยเหตุและผลก่อนไปปฏิบัติจริง เพื่อให้นักศึกษาจะได้เตรียมการหาแนวทางป้องกัน และนักศึกษาจะได้มีพัฒนาการในการปฏิบัติงานกิจกรรมนักศึกษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3. ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษา

จากการศึกษาพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่อยากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร เพราะว่ามีนักศึกษาส่วนใหญ่ที่รับผิดชอบโครงการและปฏิบัติหน้าที่การเงิน ส่งหลักฐานเบิกจ่ายหักล้างเงินยืมทอดรองจ่ายล่าช้า ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาต้องถูกหักเงินเดือน นักศึกษาจึงควรตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของตนเอง โดยการส่งหลักฐานการ

เบิกจ่ายที่ถูกต้องภายในกำหนดเวลา พยายามศึกษาเรียนรู้ระเบียบและขั้นตอนทางการเงิน และหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินหรือการดำเนินงานด้านการเงิน ควรปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่การเงิน กองกิจการนักศึกษา เพื่อให้เกิดปัญหาหรือความผิดพลาดน้อยที่สุด หรือไม่ต้องเกิดความผิดพลาดใด ๆ เลย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษารูปแบบ และ การพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. ศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยภูมิภาค